

[Undervisningsministeren.]

lov om fritidsundervisning m. v. En vedtagelse vil betyde, at der vil være etableret et offentligt tilbud om vederlagsfri undervisning for voksne til folkeskolens afgangsprøver og udvidede afgangsprøver i fagene dansk, regning/matematik, engelsk, tysk, fysik/kemi, latin og fransk samt til prøver, der indgår eller kan indgå i højere forberedelseseksamen. Den hidtidige forsøgsordning med hensyn til undervisning i enkeltfag til højere forberedelseseksamen, der har vist, at der er et betydeligt behov for indretning af sådan undervisning, bliver dermed afløst af et permanent tilbud herom. Bestemmelserne vil træde i stedet for bestemmelserne om forberedelseskursus i loven om fritidsundervisning m. v.

For kursisterne betyder dette, at de eksisterende udgifter til indskrivningsgebyrer og læremidler bortfalder.

Den foreslåede forpligtelse for amtskommunerne til at oprette og drive disse kursus omfatter kun undervisning, hvor valget af undervisningsfag og tidspunkt for aflæggelse af prøver bestemmes af den enkelte deltager (enkeltofagsundervisning). Undervisning ved private studenterkursus og 2-årige kursus til højere forberedelseseksamen fortsætter således på det hidtidige grundlag, men udvalgets forslag om indførelse af vederlagsfrihed også på disse områder foreslås gennemført ved en ændring af lov om kommuners og amtskommuners bidrag til statslige og private skoler og kurser.

Med henblik på koordinering af den prøveforberedende enkeltfagsundervisning med fritidsundervisningen for voksne og anden enkeltfagsundervisning i amtsråds kredsen og for at sikre en koordinering af oplysningsarbejdet om disse undervisningstilbud foreslås det, at der i hvert amt nedsættes et repræsentantskab med henblik på rådgivning af amtsrådet om disse forhold. Det foreslås, at repræsentantskabet skal bestå af repræsentanter for de største kommuner i amtsråds kredsen, organisationer og kredse, der i amtsråds kredsen driver fritidsundervisning for voksne, samt eventuelt andre organisationer eller institutioner, der har særlig interesse i kursusvirksomheden.

Det foreslås endvidere, at amtsrådet får adgang til efter tilsvarende regler at nedsætte et repræsentantskab ved hvert kursus.

Et sådant repræsentantskab vil kunne sikre en koordinering i den del af amtsråds kredsen,

som undervisningstilbuddene ved det pågældende kursus i særlig grad tager sigte på.

Undervisningen på forberedelseskurser varetages ifølge den gældende lov af timelærere. Det foreslås, at der ved kurserne bliver mulighed for at oprette faste stillinger, og der lægges vægt på, at der på denne måde tilvejebringes faste lærerstillinger ved disse kurser.

Det er af væsentlig betydning, at deltagerne i enkeltfagskurserne får studie- og erhvervsvejledning. En sådan gives allerede ved HF-enkeltofagskurser under forsøgsordningen som ved anden HF-undervisning, og det er tanken, at sådan vejledning også skal gives ved anden prøveforberedende undervisning. Den rådgivning, der allerede gives forud for disse kurser, tænkes ikke indskrænket.

Oprettelsen af faste lærerstillinger ved kursene medfører bl. a., at der *skal* oprettes lærerråd ved kurserne, ligesom der bør oprettes elevråd.

Lovforslagene blev fremsat den 21. januar 1977, men nåede ikke at komme til 1. behandling som følge af udskrivningen af folketingsvalg. Lovforslagene fremsættes derfor på ny i ændret skikkelse.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til forslagene og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslagene til velvillig behandling.

Jeg tillader mig endelig for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konvention vedrørende oprettelsen af en europæisk rumorganisation.*

Denne konvention skal afløse konventionen om den europæiske rumforskningsorganisation (ESRO) og er et resultat af de drøftelser, der gennem de seneste år har været ført inden for rammerne af den europæiske rumkonference. Konventionen blev den 30. maj 1975 i Paris underskrevet af alle ESRO-medlemslandene.

Overgangen fra ESRO til ESA kan betragtes som en formalisering af de faktiske ændringer, som har fundet sted i det europæiske rumsamarbejde siden etableringen i 1964 af ESRO. Medens ESROs rumprojekter fra starten havde et rent grundvidenskabeligt sigte, er hovedvægten siden 1972, hvor der gennemførtes en omfattende reorganisering af det europæiske rumsamarbejde, lagt på udviklingen af satellitter til nytteformål. Der er fortsat et væsentligt grund-

[Undervisningsministeren.]

videnskabeligt samarbejde, der er tilført nye perspektiver efter indgåelse af en samarbejdsaftale med den amerikanske rumadministration, NASA, om udviklingen af et genanvendeligt rumlaboratorium.

Det er min opfattelse, at deltagelse i det europæiske rumsamarbejde ikke blot er af væsentlig betydning for forskningen her i landet, men også giver industrien mulighed for at deltage i et samarbejde på højt teknologisk niveau. I ESA-konventionen er det understreget, at samarbejdet skal komme de enkelte lande til gode ved en geografisk placering i medlemslandene af ESAs kontrakter i forhold til de enkelte landes bidrag til organisationen.

Idet jeg henviser til konventionens tekst og de ledsagende bemærkninger angående de nærmere enkeltheder i samarbejdet, skal jeg anbefale forslaget til folketingets hurtige og velvilige behandling.

Forslaget blev fremsat for folketinget den 20. oktober 1976, men nåede ikke at blive færdigbehandlet før valgets udskrivning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Svend Haugegaard) (RV):

Jeg skal herved fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af sammenlægningsretten for landbrugsjendomme og om landbrugspligt på fri jord*.

Koncentrationen af ejendomsretten til landbrugsjord er de senere år blevet stærkt forøget. Dette giver alvorlige vanskeligheder for landbrugets generationsskifte og for muligheden for at opretholde selvejet i dansk landbrug.

Det mindre udbud af ejendomme, der foranlediges af sammenlægningerne, har også fremmet en prisudvikling, der ikke står i rimeligt forhold til forrentningsmuligheden. På længere sigt vil erhvervet herigennem få betydelige problemer.

Det radikale venstre har derfor ønsket disse forhold taget op til en principiel drøftelse gennem et forslag til folketingsbeslutning. Vi har ikke lagt os fast på helt bestemte normer, men ønsker gerne en fri drøftelse til belysning af, hvor et flertal kan mødes.

Vi er vidende om, at der foregår et udvalgsarbejde i et udvalg nedsat af landbrugsministeren inden for samme emneområde, men dels må vi formode, at det radikale venstres forslag peger på områder, der ikke helt dækkes af udvalgsarbejdet, og dels mener vi, at udviklingen

på jordkoncentrationens område er så voldsom, at der må handles hurtigt, for at den ubodelige skade ikke bliver for stor.

Der henvises i øvrigt til forslaget bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Burgdorf) (KF):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret*.

Det må imødeses, at der de kommende år vil blive indgået stadig flere dansk-udenlandske ægteskaber. Hvis kvinden ikke ligestilles med hensyn til børnene i disse ægteskaber, må vi også imødeses langt flere tragiske kidnappingsaffærer, hvor fædre bortfører deres børn til andre lande, hvor den danske mor ingen rettigheder har.

Det er baggrunden for det konservative folkepartis forslag om at ændre indfødsretsloven. Vi fremsatte et tilsvarende forslag i 1972, men det blev aldrig færdigbehandlet, fordi man besluttede at afvente en fællesnordisk betænkning om samme emne.

Denne betænkning er nu kommet, og følges den, bliver den eneste ændring i den danske mors retsstilling, at hendes barn kan få dansk statsborgerskab, hvis også den udenlandske far ønsker det. Det forslag mener vi ikke er tilfredsstillende. Begrundelsen for betænkningens forslag er, at man vil undgå dobbelt statsborgerskab. Men vi mener ikke, at det hensyn kan være særlig tyngende over for den tragedie, det er for en dansk mor at miste sit barn for stedse, når hendes udenlandske mand bortfører det til sit hjemland.

Yderligere indeholder den gældende lov en opfordring til at undgå ægteskab, når den danske mor vil sikre sig retten til at være sammen med barnet. For kun når et barn af et dansk-udenlandsk forældrepar er født uden for ægteskab, har både moderen og faderen de samme rettigheder over for barnet.

Derudover henvises til lovforslagets bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (John Winther) (KF):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om anvendelse af kernekraft som energikilde i Danmark*.

Forslaget er identisk med det af regeringen fremsatte forslag i samlingen 1975-76 og det